

امروز رقم «سبد معیشت» در شورای عالی کار نهایی می شود

سنگ محک دولت رئیسی در زمینه معیشت

دبیر کل خانه کارگر:
کارگران خواستار روشن شدن وضعیت امنیت شغلی خود هستند

دبیر کل خانه کارگر گفت: یکی از خواسته‌های کارگران به عنوان حامیان انقلاب اسلامی رسیدن به امنیت شغلی و به رسمیت شناختن حق کارگر در انعقاد قرارداد کار است. به گزارش ایلنا، علیرضا محبوب، در مراسم گرامیداشت دهه فجر انقلاب اسلامی که در محل خانه کارگر برگزار شد، افزود: امروز همه ما با موضوع امنیت شغلی درگیر هستیم و در مورد دست دادن آن نگرانیم و دغدغه‌اش را داریم. وی در ادامه بر ضرورت اجرای قانون کار و تبصره ۱ ماده ۷ قانون کار تأکید کرد. محبوب با اشاره به ضرورت تهیه آیین نامه اجرایی سقف قرارداد در مشاغل موقت، گفت: اگر جایگاه سقف قرارداد در مشاغل موقت را روشن کنیم، تکلیف مشاغل دائم هم مشخص می‌شود.

محبوب افزود: در تبصره ۱ ماده ۷ قانون کار، تصریح شده که مدت قرارداد کار باید در مشاغل موقت تعیین شود. اگر مثلاً ۴ سال را به عنوان سقف تعیین کنیم، تکلیف قراردادهای موقت روشن می‌شود. آن زمان عنوان مشاغل حائز شرایط موقت، روشن و تمایز مشاغل موقت با مشاغل دائم روشن می‌شود. دبیر کل خانه کارگر، با بیان اینکه البته سقف مدت قرارداد در مشاغل موقت می‌تواند بیشتر از ۴ سال هم باشد، گفت: بر سر این موضوع حتماً جدال و اجرای سختی صورت خواهد گرفت.

جا دارد که در ایام دهه فجر، این پیام را برسانیم که کارگران می‌خواهند که تکلیف قراردادهای خود را روشن کنند. وی افزود: بدانید که این انقلاب برای ما کارگران برپا شد.

درخواست کارگران روغن نباتی «نیناه» برای بازگشایی کارخانه

نزدیک به ۳۰۰ کارگر شاغل در کارخانه روغن نباتی «نیناه» با سه ماه معوقه مزدی، برای چندمین بار خواستار بازگشایی محل کار خود شدند.

به گزارش ایلنا، از قرار معلوم این کارگران روز پنجشنبه (۱۴ بهمن ماه) در اعتراض به وضعیت شغلی و مطالبات معوقه خود، با حضور در مقابل ساختمان فرمانداری و زیر سهیلان پیگیر وضعیت شغلی و مطالبات معوقه خود از مسئولان بودند. اما هنوز موفق نشده‌اند معوقاتشان را دریافت کنند. گفته می‌شود کارگران این واحد تولیدی که در مجتمع کارخانجات فریکو واقع در منطقه ویژه اقتصادی سیرجان واقع شده، از شهرها و روستاهای همجوار در این کارخانه مشغول کار هستند و به دلیل مطالبات معوقه با مشکلات بسیار دست و پنجه نرم می‌کنند. به ادعای یکی از کارگران: بی‌توجهی کارفرما به مطالبات صنفی آن‌ها باعث کاهش انگیزه کار در کارگران شده است. وی در ادامه درباره وضعیت شغلی خود گفت: در حال حاضر شش ماه است به دلیل تعطیلی موقت به دلیل نداشتن مواد اولیه تولید، کارخانه‌ای برای انجام ندارد.

مرگ کارگر ۳۳ ساله چاه‌کن بر اثر پاره شدن سیم بکسل

کارگر جوانی که در حال حفر چاه در روستای آران ساوجبلاغ بود، بر اثر پاره شدن سیم بکسل از ارتفاع چاه سقوط کرد و جان باخت.

به گزارش ایلنا، سراسر هتنگ علی سلیمانی، فرمانده انتظامی شهرستان ساوجبلاغ، در این زمینه گفت: این حادثه برای یک کارگر حدود ۳۳ ساله در روستای آران ساوجبلاغ افتاده است که حین استفاده از سیم بکسل با پاره شدن آن سقوط کرد و در نتیجه آن جان خود را در عمق چاه از دست داد.

تاخیر ۱۳ ساله در ساخت مجموعه ورزشی کارگران لارستان

دبیر اجرایی خانه کارگر شهرستان لارستان گفت: ساخت پروژه مجتمع ورزشی کارگران شهرستان لارستان در استان فارس به دلیل بی‌مهری برخی مسئولان استانی و شهرستانی حدود ۱۳ سال به تاخیر افتاده است.

به گزارش ایلنا، محمدحسن قوامی با اشاره به اینکه پروژه مجموعه ورزشی کارگران شهرستان لارستان از سال ۸۸ در منطقه تنگ اسد آغاز شد، افزود: این پروژه عمرانی از مصوبات دور نخست سفرهای استانی هیئت دولت نهم است که در سال ۸۶ کلنگ‌زنی و از سال ۸۸ کار ساخت آن آغاز شد اما سال ۹۱ تاکنون با وجود پیشرفت ۲۵ درصدی متوقف شده است.

امروز (شنبه ۱۶ بهمن) قرار است رقم سبد معیشت در جلسه رسمی شورای عالی کار نهایی شود. علنی شدن رقم سبد معیشت، اولین گام در مذاکرات جدی دستمزد ۱۴۰۱ است. عدد سبد معیشت می‌تواند سمت و منبایی برای چانه‌زنی گروه کارگری شورای عالی کار باشد.

چرا سبد می‌تواند «واقعی» نباشد؟

رئیس کمیته دستمزد کانون عالی شوراهای اسلامی کار کشور و نمایندگان کارگری دستمزد، در ارتباط با محاسبات سبد معیشت به خبرنگار ایلنا می‌گوید: مادام که ما خط کشی به نام خط فقر و خط معیشت نداریم و ضریب اهمیت واقعی عوامل مختلف و میزان دقیق تأثیرگذاری آن‌ها را در سبد معیشت نمی‌دانیم، اعداد و ارقامی مانند متفاوت باشند و منتقدین صادقی داشته باشند. خیلی‌ها می‌توانند ادعا کنند که عدد تعیین شده، «واقعی» نیست و این انتقادی می‌تواند صحیح و بیجا باشد. اما واقعاً در صد تأثیرگذاری عواملی مثل مسکن، درمان، آموزش، حمل و نقل و ارتباطات

رامی‌دائیم و معیاری برای احصای عدد و رقم برای این مولفه‌های تأثیرگذار در دست‌ناریم.

فرامرز توفیقی، اضافه می‌کند: فارغ از اینکه عدد سبد معیشت چه باشد، نمی‌توان با اطمینان گفت هزینه‌های زندگی دقیقاً همینقدر است. محاسبات رسمی سبد معیشت در شورای عالی کار، فقط یکریلیگناری برای مذاکرات مزدی است. اما متأسفانه تا امروز قدم عملی برای اجرایی شدن سبد معیشت و تعیین دستمزد بر اساس آن برداشته نشده؛ اینکه ادعا کنیم گاهی دستمزد بیشتر از نرخ تورم رسمی تعیین شده، فقط بازی با عدد و رقم است چرا که تأثیر تورم بر هزینه‌های زندگی اهمیت دارد، نکته‌ای که متأسفانه همیشه در مذاکرات مزدی مغفول مانده است.

چگونه اثر تورم

در دستمزد دیده می‌شود؟

به گفته وی نمی‌توان ادعا کرد اگر حقوق یک کارگر A ریال است و تورم ۴۰ درصد، با اضافه کردن ۴۰ درصد به A همه چیز حل شده و اثر تورم در افزایش دستمزد کارگران دیده شده است.

به گفته توفیقی، نمایندگان مجلس می‌توانند و ابزارهای بسیاری در دست دارند که به زندگی و معیشت کارگران شاغل و بازنشسته کمک اساسی و جدی بکنند اما فقط سالی یکبار سر مذاکرات مزدی، یاد معیشت کارگران می‌افتند و اظهاراتی می‌کنند که بدتر کار را خراب می‌کند

این نماینده کارگری بیشتر توضیح می‌دهد: موقعی می‌توانیم در مورد تورم و اثرگذاری واقعی آن صحبت کنیم که سیدمعاش خانوارهای کارگری مبتنی بر تمام مولفه‌های تأثیرگذار از جمله مسکن، درمان، آموزش و حمل و نقل به دقت احصا شده و با این بانک اطلاعاتی جامع، به یک عدد متقن برسیم؛ حالا تورم ۴۰ درصدی را به رقم سبد معیشت (مثلاً A) اعمال کنیم و چهل درصد این A را به حداقل دستمزد اضافه کنیم؛ آن

موقع می‌توانیم به درستی ادعا کنیم اثر تورم رسمی در افزایش دستمزد کارگران دیده شده است. این نگاه درست به ماده ۴۱ و علم اقتصاد است که البته هرگز حاکم نبوده است.

توفیقی تأکید می‌کند: تا زمانی که این اتفاق نیفتد، محاسبات سبد معیشت، فقط سرورسدا کردن روی یک عدد است، عددی که کمتر مبتنی بر واقعیت است؛ در این شرایط، سبد معیشت رسمی شورای عالی کار، چندان نمی‌تواند رضایت کارگران را جلب کند. در این میان، آنچه برای ما مهم است و دولت باید به آن توجه کند و در فرمایشات مقام معظم رهبری نیز بارها آمده، توجه واقعی و جدی به معیشت کارگران است. مذاکرات مزدی ۱۴۰۱، اولین امتحان دولت رئیسی در زمینه معیشت است که انتظار داریم سر بلند از این آزمون بیرون بیایند.

چرا نمایندگان مجلس توجهی به اجرایی نشدن قانون ندارند؟

این نماینده کارگری در ادامه به اظهارات رئیس کمیسیون اجتماعی و پیشنهاد افزایش ۳۵ درصدی مزد

اشاره می‌کند: چرا نمایندگان مجلس هیچ توجهی به اجرایی نشدن قانون کار ندارند؛ چرا از دولت نمی‌خواهند که بند دوم ماده ۴۱ قانون کار را اجرا کند؛ حالا به یکباره آمده‌اند و می‌گویند مزد سال آینده باید ۳۵ درصد یادشود!

وی با بیان اینکه «مطابق نص صریح قانون، دستمزد کارگران شاغل و بازنشسته باید در شورای عالی کار تعیین شود»، ادامه می‌دهد: اگر دلسوز دستمزد کارگران هستند، از قدرت خود استفاده کنند و بپرسند چرا سال‌ها و دهه‌هاست ماده ۷ قانون کار، ماده ۴۲ قانون کار و بسیاری از الزامات قانونی اجرا نشده است؛ با این طرح پرسش‌هاو قانع‌سازی دولت، می‌توانند به زندگی و معیشت کارگران، به طور واقعی کمک کنند؛ اما اینکه عدد و رقم دلخواهی برای مزد کارگران اعلام کنند، هیچ کمکی واقعی به کارگران نمی‌کند که هیچ‌راه‌برای قانونگریزی بازمی‌کند.

توفیقی تأکید می‌کند: اگر نگران معیشت کارگران و یافرنزادآوری و رشد جمعیت هستند، اول باید قدرت خرید پیش از نیمی از جمعیت کشور افزایش دهند؛ باید فشار بیابند که در شورای عالی کار، تنها مرجع تعیین مزد و مستمری، قانون اجرا شود تا جوانان بتوانند آرامش داشته باشند و به سمت تشکیل خانواده و فرزندآوری بروند؛ ای کاش نمایندگان مجلس به جای دادن عدد و رقم برای دستمزد، فکری برای «مسکن‌کاری» می‌کردند؛ همین نمایندگان چنانچه حاضر نیستند از ترجیحی را به همان ۵ قلم کالای اساسی اختصاص دهند؛ چرا به روی خودشان نمی‌آورند که اختصاص ارز ترجیحی به ۵ قلم کالای اساسی، بازار دولتی اسحاق جهانبگری که به هزاران کالا اختصاص می‌یافت و رانت گسترده‌ای داشت، فرقی دارد و علی‌القاعده «پیدا رانت» نمی‌کند فقط به تامین کالاهای ضروری خانوارهای فرودست کشور کمکی کند و بنابراین باید اختصاص یابد.

به گفته این فعال کارگری، نمایندگان مجلس می‌توانند و ابزارهای

آنچه برای ما مهم است و دولت باید به آن توجه واقعی و جدی به معیشت کارگران است.

مذاکرات مزدی ۱۴۰۱، اولین امتحان دولت رئیسی در زمینه معیشت است که آزمون بیرون بیاید

بسیاری در دست دارند که به زندگی و معیشت کارگران شاغل و بازنشسته کمک اساسی و جدی بکنند اما متأسفانه فقط سالی یکبار سر مذاکرات مزدی، یاد معیشت کارگران می‌افتند و اظهاراتی می‌کنند که بدتر کار را خراب می‌کند.

دولتی‌ها کدام طرف می‌ایستند؟

توفیقی در پایان تأکید می‌کند: میلیون‌ها خانوار کشور امروز منتظر نتیجه مذاکرات مزدی ۱۴۰۱ هستند؛ نتیجه این مذاکرات می‌تواند میلیون‌ها خانواده از فقر و بی‌حقوقی نجات دهد و در عین حال، می‌تواند خانوارهای بیشتری را به زیر خط فقر سوق دهد؛ بستگی به این دارد که دولت کدام طرف بایستد و چقدر حاضر به همراهی با نمایندگان کارگری باشد؛ نمایندگان مجلس نیز اگر واقعاً می‌خواهند کمک کنند، از دولت بخواهند که سمت کارگران بایستد؛ هیچ‌راه دیگری برای کمک کردن نیست؛ لازم نیست عدد و رقم بدهند و در صد تعیین کنند. قانون خودش تمام الزامات تعیین دستمزد را مشخص کرده، مهم عمل به قانون است که باید اتفاق بیفتد، سال‌هاست که اتفاق نیفتاده و خیلی ساده فراموش شده!

آیا اداره کار به وظیفه بازرسی و نظارت خود عمل کرده است؟ واحد پرخطری مثل حوالی بیدک، واقعاً هر چند وقت یکبار مورد بازرسی و نظارت بازرسان کار قرار گرفته است؟

سهرابی با اشاره به اینکه متولی اصلی واحدهای تولیدی، اداره کار استان است؛ ادامه می‌دهد: باید ببینیم الزامات قانون رعایت شده یا خیر؛ نظارت اداره کار بر اینگونه پروژه‌ها چقدر است؛ اگر به تعداد کافی بازرسان کار در استان‌ها مثلاً در خراسان رضوی وجود ندارد، چرا از ظرفیت‌های تشکل‌های کارگری برای بازرسی و نظارت استفاده نمی‌شود؛ واقعاً چرا به نهادهای مدنی اعتماد نمی‌کنند؟

دادگستری تحقیق کند

سهرابی یک درخواست مطرح می‌کند: «به عنوان یک نماینده کارگر، از قوه قضائیه بالاخص دادگستری استان خراسان استدعا دارم نسبت به ترک فعل یا قصور در وظایف ذاتی و محوله‌ی نهادهای متولی امر نظارت از جمله اداره کار، تحقیق کنید و ببینید نقش این قصور چقدر بوده است.»

او تأکید می‌کند: لطفاً شفاف‌سازی کنید؛ نگذارید جان کارگران به همین سادگی قربانی شود آن شب، دهم بهمن ماه، وقتی آن چهار کارگر با دقیق تر بگویم آن پنج کارگر، دچار حادثه‌ی انفجار شدند، خانواده‌هایشان چشم به در دوخته بودند تا با پایان شیفت کار، به خانه بازگردند؛ آن‌ها هرگز به خانه بازنگشتند اما همان زمان خیلی‌ها در خانه آسوده خوابیده بودند؛ از کارفرما و مدیر داخلی کارخانه گرفته تا مدیران و مقامات اداره کار؛ سهرابی یک جمله به عنوان ترجیح بند پایانی تمام دردهای مشترک کارگران می‌گوید: «با شما مقام مسئول هستیم، اگر فرزند شما جزو قربانی‌های آن شب بود، راحت از کنار این حادثه عبور می‌کردید؟»

«انفجار پشت انفجار»؛ و آنگاه شناسایی کارگران با آزمایش DNA

امکان‌پذیر شده است. صادق صفری (قاضی ویژه قتل عمد مشهد) در آخرین گزارش از حادثه کارخانه «حلوا شکرکی بیدک» گفت: علت انفجار مرگبار شب گذشته ترکیدگی دیگ بخاری بود که تازه نصب شده بود و کارگران در حال طی مراحل آزمایش آن برای تحویل بودند؛ از قرار، غیر از چهار کارگر متوفی، این حادثه یک مصدوم هم داشته؛ کارگری که در بیمارستانی در بخش سوختگی بستری است و بر اساس آخرین گزارش‌ها، حال جسمی او بسیار وخیم است.

حادثه پشت حادثه؛ ابتدای بهمن ماه، روزهای انفجار کوره‌ها بوده است؛ در آن روزها، حادثه‌ی مرگ در اثر انفجار، تنها به چهار کارگر «حلوا شکرکی بیدک» محدود نماند؛ هفتم بهمن ماه، بر اثر انفجار کوره در کارخانه فولاد «فرو آلیاز متحد شرق آسیا»، یک کارگر حدود ۳۸ ساله با هویت «تورج رستمی» جان خود را از دست داد. در روزهای بعد، یک مقام مسئول در ارتباط با حادثه‌ی مرگ دلخراش این کارگر ۳۸ ساله

نسرین هزاره مقدم

«انفجار پشت انفجار»؛ بیگ بنگ در محیط کار، در یک کارگاه در بسته و محصور، به معنای قربانی شدن جان کارگران است؛ کارگرانی که در عنفوان جوانی برای یک لقمه نان، در انفجار کوره‌های ذوب یا بخار، به دلخراش‌ترین شیوه‌ی ممکن، جان خود را از دست می‌دهند. عددها و آمارها کفایت نمی‌کنند؛ برای نشان دادن غم و رنج خانواده‌هایی که عزیزان خود را در انفجار کوره‌ها در کارگاه‌های نایمن سراسر کشور از دست می‌دهند، هیچ عدد و رقمی، جوابگو نیست. عمق فاجعه را تنها مادر یا همسری می‌داند که صبح با توشه‌ای ناهار و یا لقمه‌ای نان و پنیر، عزیزش را روانه‌ی کارگاه کرده و بعد از گذشت چند ساعت، خبر می‌رسد که آن عزیز زحمتکش، در انفجار کوره ذوب شده است؛ گاهی آنچنان شدت انفجار بالاست که باید با آزمایش DNA کمک گرفت تا تشخیص هویت عملی شود.

دو نمونه انفجار: مرگ ۵ کارگر، مجروح و حیات شدید یک نفر

«امیرحسین سپهری سپیدآباد ۳۱ ساله، مرتضی غفور رشید ۵۲ ساله، میثم ابوالحسنی ۲۷ ساله و روح‌الله سیف‌الهی طرقی ۴۲ ساله»؛ این چهار نفر، دهم بهمن ماه، ساعت ۱۸:۳۰ شب، در انفجاری در کارخانه حلوا شکرکی بیدک واقع در ۱۴ کیلومتر ۱۴ جاده کلات (فا: ۴ شهرک صنعتی کلات) در استان خراسان رضوی، جان خود را از دست دادند.

اجساد این چهار کارگر، به شدت متلاشی شد به حدی که شناسایی هویت آن‌ها به سختی

در اثر حوادث کار از دست می‌دهیم. آخرین گزارش رسمی وزارت کار در این مورد؛ با عنوان «کاهش پنج درصدی حوادث شغلی در سال ۹۹» در رسانه‌ها تیرت شد؛ اما آیا وزارت کار و بازرسان کار می‌توانند مدعی پیشرفت در ایمنی و نظارت بر ایمنی کارگاه‌ها باشند؛ و آیا این ۵ درصد ادعایی، به معنای بهتر شدن وضعیت ایمنی در کارگاه‌های کشور است؟

نماینده کارگران در شورای عالی حفاظت فنی و بهداشت کار، معتقد است؛ این کاهش ادعایی به دلیل کرونا و رکود ساخت و ساز و البته کاهش حوادث بخش ساختمان به تبع این شرایط، رخ داده است و گرنه هیچ بهبود ملموسی در شرایط ایمنی کارگاه‌ها حاصل نشده است.

به گفته احسان سهرابی، صنعت ساختمان به دلایل متعدد دچار رکود است و همین امر، دلیل کاهش عددی حوادث کار است و گرنه اصلاحاتی مانند بازرسی‌های مستمر و بازرسی‌های ریسک واحدهای صنعتی، اتفاق نیفتاده است.

چه کسی «مقصر اصلی» است؟

این فعال کارگری خراسان رضوی اشاره می‌کند: از قرار، قاضی محترم دستور بازداشت موقت مدیر داخلی شرکت را صادر نموده است ولی در این حادثه‌ی مشخص، علاوه بر مدیر داخلی و مدیرعامل در نقش کارفرما که تقصیری غیر قابل انکار داشته‌اند، عوامل دیگری نیز دخیل بوده‌اند؛ آیا تولیدکننده مخزن، استانداردها را رعایت کرده است؛ آیا کارگران آموزش دیده بوده‌اند و از همه مهم‌تر،